

ІКТ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Лобода В.В.

Україна, м. Суми, Комунальний заклад «Сумський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти»

Інформаційні та комунікаційні технології, впровадження яких сьогодні є одним з пріоритетних напрямів розвитку освіти, впевнено займають своє місце у навчальному процесі дошкільного навчального закладу й мають стати невід'ємною частиною цілісного освітнього процесу та значно підвищити його ефективність.

Реалії сьогодення такі, що кожен педагог має бути здатним до використання комп'ютерних технологій у власній діяльності, а також у роботі з дітьми, колегами та батьками. Застосування вихователем на заняттях знань ІКТ дозволяє ефективно й доступно підкреслити новизну навчального матеріалу, навести приклади практичного застосування знань з конкретного заняття, здійснити впровадження проблемного й евристичного навчання, продемонструвати складні природні процеси.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу – це одна із нових та актуальних проблем у вітчизняній педагогіці. Чільне місце серед наукових досліджень посідають праці, присвячені використанню комп'ютерних технологій у педагогічному процесі дошкільних навчальних закладів (Ю. Горвіц, С. Дяченко, О. Зворигіна, Н. Кирста, Н. Лисенко, В. Могільова, В. Моторін, С. Новосьолова, С. Пейперт) [3].

Базовий Компонент дошкільної освіти [1], який є Державним стандартом дошкільної освіти України, визначає зміст і структуру дошкільної освіти за його інваріантною і варіативною складовими. Варіативна складова Державного

стандарту презентує освітню лінію «Комп'ютерна грамота», результатами освітньої роботи якої є: обізнаність із комп'ютером, способами керування комп'ютером за допомогою клавіатури, «миші»; здатність розуміти і використовувати спеціальну термінологію (клавіатура, екран, програма, диск, клавіша, комп'ютерні ігри тощо); оволодіння елементарними прийомами роботи з комп'ютером у процесі виконання ігрових та навчально-розвивальних програм, створених для дітей дошкільного віку; формування вміння дотримуватись правил безпечної поведінки під час роботи з комп'ютером. Зміст освітньої лінії «Комп'ютерна грамота» Базового компонента дошкільної освіти може бути реалізовано додатково чинними комплексними/парціальними, локальними програмами та навчально-методичним забезпеченням (щорічно оприлюднюється перелік навчальної літератури, що має відповідний гриф МОН України, для використання в ДНЗ).

Використання ІКТ в адміністративній, фінансово-господарській, методичній та педагогічній діяльності дошкільного закладу дає змогу:

- ефективно керувати ресурсами, контингентом, освітнім процесом;
- забезпечити комунікацію, створити електронні бази даних, архіви;
- створити єдине інформаційне середовище;
- підвищити ефективність навчального процесу;

При створенні комплексної інтегрованої моделі організації методичної роботи з педагогічним колективом вагомим значенням сьогодні набувають такі форми телекомунікацій, як:

- відеоміст;
- відеоконференція;
- відеосемінар;
- вебінар;

Використання комп'ютерних технологій у дошкільній освіті несе багатомірну педагогічну ефективність, оскільки діапазон використання комп'ютера в навчально-виховному процесі дуже великий: від гри до тестування

дітей, виявлення їх індивідуальних особливостей. Комп'ютер може бути як об'єктом вивчення, так і засобом навчання, тобто можливі 2 напрямки комп'ютеризації навчання: оволодіння дошкільниками комп'ютерною грамотністю та використання комп'ютера при вивченні різних розділів програми [4, с.309].

Необхідною умовою інформатизації дошкільної освіти є готовність вихователів до використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання в процесі передавання знань, що означає постійну, неперервну самоосвіту. Сьогодні значна кількість вихователів активно опановує інформаційно-комунікаційні технології та створює з їх допомогою педагогічний інформаційний продукт (електронні дидактичні матеріали, комп'ютерні презентації, власні сайти та блоги тощо). З'являються приклади навчально-методичних матеріалів нового покоління – інноваційні навчально-методичні комплекси на основі ІКТ [2].

Але є педагоги, які відчують значні труднощі при впровадженні ІКТ в освітній процес дошкільного навчального закладу. Це пов'язано з кількома взаємозалежними причинами, такими як:

- низький рівень володіння ІКТ ;
- низький рівень обізнаності щодо досвіду застосування ІКТ в роботі з дошкільниками;
- незнання вимог щодо створення комп'ютерно-ігрового середовища в ДНЗ.

Отже, однією з головних умов ефективного упровадження комп'ютера в освітній процес ДНЗ є компетентність вихователя. З дітьми повинні працювати фахівці, які знають технічні можливості комп'ютера, які володіють навичками роботи з ними, чітко виконують санітарні норми і правила використання комп'ютерів в установах освіти, які добре орієнтуються в комп'ютерних програмах, розроблених спеціально для дошкільників, які знають етичні правила їхнього застосування і прилучення, які володіють методикою залучення дітей до

нових технологій. Крім того, фахівці повинні добре знати вікові анатомо-фізіологічні й психічні особливості маленьких дітей і програму, за якою працюють ДНЗ [2]. Тому для вихователів дошкільних навчальних закладів, які підвищують кваліфікацію на базі Сумського ОІППО викладаються спецкурси «Дидактичне забезпечення навчально-виховного процесу ДНЗ засобами ІКТ» та «Інформаційні та телекомунікаційні технології навчання». Під час спецкурсів слухачі розглядають теоретико-методологічні та методичні засади використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі ДНЗ та розробляють дидактичні та методичні матеріали з використанням програмного забезпечення.

Інформатизація дошкільної освіти відкриває можливості для широкого впровадження у педагогічну практику нових методичних розробок, спрямованих на реалізацію інноваційних ідей навчально-виховного процесу. Основна ідея полягає в гармонійному поєднанні сучасних технологій із традиційними засобами розвитку дитини дошкільного віку.

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богущ А. М., Бельська Г. В., Богінч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. - К.: Видавництво, 2012.- 26 с.
2. Лобода В.В. Інформаційно-комунікаційна компетентність вихователя ДНЗ [Електронний ресурс] / В.В. Лобода // Нові інформаційні технології в освіті для всіх (ІТЕА-2015): матеріали десятої міжнар. Конф., –с.312-317 – Режим доступу: https://issuu.com/iteaconf/docs/1_itea_2014_ua
3. Семчук С. Формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх вихователів дошкільної освіти [Електронний ресурс] / С. Семчук // Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол. : Побірченко Н. С. (гол. ред.) та ін.]- Умань : ПП Жовтий О. О., 2013.- № 8 (Ч. 2).- С. 193-200.- Режим доступу : http://library.udpu.org.ua/library_files/probl_sych_vchutela/2014/8_2/29.pdf
4. Таран І. Б. Інформаційно-комунікаційна компетентність майбутнього вихователя дітей дошкільного віку / І. Б. Таран // Наукові записки КДПУ. Серія: Педагогічні науки / ред кол.: В. В. Радул [та ін.]. - Кіровоград: КДПУ, 2013. - Вип. 121, ч. 2. - С. 308-311.
5. Тихонова Т. В. Інформаційно-комунікаційні технології професійної діяльності педагога: сутність поняття [Електронний ресурс] / Т. В. Тихонова // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки. - 2011.- Вип. 1.33. - С. 101-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvmdup_2011_1.33_24.pdf
6. Цимбалюк О. Л. Використання ІКТ у дошкільних навчальних закладах [Електронний ресурс] / О. Л. Цимбалюк // Педагогічний пошук. - 2013. - № 3. - С. 36-41. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/pedp_2013_3_11.pdf